

ŚWIERZB

CHOROBA ZAKAŻNA, PASOŻYTNICZA

Opracowanie:

Agnieszka Noculak

Katarzyna Nowak – Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Konsultacja merytoryczna:

Ewa Domańska – Oddział Nadzoru Przeciwpidemicznego,

Bożena Szaladzińska – Oddział Mikrobiologii i Parazytologii Lekarskiej

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bydgoszczy

Świerzbowiec

- Świerzb to choroba kosmopolityczna – rozprzestrzeniona po całym świecie. Wywoływana jest przez pasożyta zwanego świerzbowcem. Żeruje on w skórze zarówno zwierząt jak i ludzi.

Budowa świerzbowca

- Dorosłego osobnika, larwy, nimfy, jaja nie widać gołym okiem, tylko pod mikroskopem. Ich tułów jest owalny i spłaszczony, pokryty łuskami, bruzdami i kolcami. Od tułowia odchodzą 4 pary krótkich odnóży. W przedniej części znajduje się gębowy aparat gryzący.
- Samica ma wymiary:
długość: 0,3-0,5mm
szerokość: 0,2-0,4mm
- Samiec jest mniejszy:
długość: 0,2-0,28mm
szerokość: 0.16-0,21mm

Występowanie

- Świerzbowiec ludzki jest pasożytem żywiącym się zrogowaciałym naskórkiem.
- Zmiany na skórze chorego obserwuje się po 2-6 tygodniach od zarażenia.
- Zapłodniona samica draży w skórze korytarze o długości od kilku do kilkunastu milimetrów, by składać tam jaja.

Świerzbowiec ludzki

– cykl życia

- Cały cykl rozwojowy świerzbowca od złożonego jaja, przez larwę, nimfę do dorosłego osobnika trwa 10- 14 dni.
- Samica żyje w skórze około 4 tyg.
W tym czasie składa 25-30 jaj.
- Świerzbowiec jest osobnikiem żerującym na cudzym organizmie. Poza nim ginie.
Jest w stanie przeżyć maksymalnie do 10 dni.

Świerzbowiec – objawy choroby

Po zarażeniu na skórze tworzą się: złuszczenia, pęcherzyki, perłowe wypustki, żółto-brązowe strupki, kanaliki ropotwórcze. Miejsca te przybierają barwę:

- * **czerną** z odczynem ropnym – świadcząca o stanie zapalnym skóry,
- * **jasną** – to jaja i larwy,
- * **ciemnoszarą** – to odchody larw i nimf.

Świerzbowiec – objawy choroby

- Pasożyty umiejscawiają zazwyczaj się na delikatnej skórze: w okolicach brzucha, pępka, nadgarstka, pachwin, sutka, pośladków, na stopach i między palcami rąk. Rzadko występują w okolicach twarzy i pleców.

Świerzbowiec – objawy choroby

- Wyjątkiem są dzieci. U nich można spotkać wydrażone kanaliki na całym ciele.

Świerzbowiec – objawy choroby

- Charakterystyczny dla tej choroby świąd nasila się w porach nocnych. Rozgrzane, ciepłe ciało pobudza ruchliwość świerzbowców.

Źródło zakażenia

CHORY CZŁOWIEK

Drogi szerzenia się choroby

- Choroba przenosi się przez skórę przy bezpośrednim lub pośrednim kontakcie.
- **Kontakt bezpośredni**, to kontakt z osobą zarażoną. Do zarażenia może dojść przez dotyk (podanie ręki, głaskanie, otarcie, spanie w jednym łóżku) oraz przez kontakt seksualny.
- **Kontakt pośredni**, to zainfekowane przedmioty, z którymi skóra ma bezpośredni kontakt. Są nimi: pościel, ręczniki, bielizna osobista, ubrania, śpiwory.

Drogi szerzenia się choroby

Drogi szerzenia się choroby

- Choroba szybko rozprzestrzenia się najczęściej wśród dużych skupisk ludzkich, gdzie dochodzi do kontaktów międzyludzkich.
- Najbardziej narażone na zarażenie są następujące grupy społeczne: rodziny, żłobki, przedszkola, szkoły, internaty, kolonie, obozy, przymierzalnie ubrań w sklepach, środki komunikacji publicznej, zakłady pracy, domy opieki społecznej, koszary wojskowe, więzienia.
- Zagrożeniem mogą być również wynajmowane w okresie letnim domki letniskowe i campingi.

Drogi szerzenia się choroby

- **JEDNYM Z GŁÓWNYCH CZYNNIKÓW ROZWOJU I SZERZENIA SIĘ CHOROBY JEST OSŁABIENIE UKŁADU IMMUNOLOGICZNEGO.**
- Najbardziej narażeni na zarażenie są osoby z osłabioną odpornością. Długotrwałe wyniszczenie organizmu chorobami nowotworowymi oraz AIDS sprzyja rozwojowi świerzbu.
- Osoby chore psychicznie, są również w obrębie podwyższonego ryzyka zarażenia, gdyż mogą nie zauważać lub nie odczuwać zmian na swoim ciele.

Czynniki sprzyjające szerzeniu się świerzbu

- niska odporność organizmu,
- duże skupisko ludzi,
- brak odpowiednich środków i warunków sanitarnych,
- brak troski o higienę.

Zalecenia i pomoc lekarska

W przypadku zauważenia niepokojących objawów, niezbędna jest pomoc lekarska. Otrzymanie zaleceń w zakresie leczenia, sposobu postępowania z zarażonymi przedmiotami oraz osób z bliskiego otoczenia, ułatwi zahamowanie rozprzestrzeniania się tej choroby.

Zapobieganie i zwalczanie

- Jednoczesne leczenie chorych oraz osób z ich otoczenia,
- właściwa higiena osobista: częste mycie rąk i kąpiel całego ciała, częsta zmiana bielizny, pościeli i ubrania oraz właściwe ich pranie, gotowanie, prasowanie, wietrzenie,
- odzież osobistą należy wyprasować po wewnętrznej stronie,
- zakażonej bielizny, której nie można prasować po wypraniu, nie należy używać przez 7 dni od prania.